

ที่นี้มีความแตกต่างมากมาย (ตอนที่ ๓)

ครูแฉ่ว

ตอนที่ ๓ ที่นี้ชั่วโมงเรียนน้อยกว่า แต่...

เมื่อเริ่มต้นปีการศึกษาทั้งครูและนักเรียนจะได้รับปฏิทินตลอดปีการศึกษา กิจกรรมทุกอย่างถูกกำหนดไว้ทั้งปี ในปฏิทินจะแสดงให้เห็นว่าเรียนกี่สัปดาห์ หยุดกี่สัปดาห์ จากปฏิทินจะมองเห็นช่วงเรียนและช่วงหยุดเป็นระยะ ๆ อาจพูดได้ว่าเรียนเพียงเดือนครึ่ง (หกถึงเจ็ดสัปดาห์) หยุดเกือบครึ่งเดือน ดังนั้น เมื่อเริ่มเปิดเทอมแต่ละช่วงทั้งครูและนักเรียนรู้สึกว่าการทำงานไม่ได้ยาวนานจนทรมาณจิตใจและหัวสมอง

เปิดเทอมต้นเดือนกันยายน ปิดกลางเดือนตุลาคมถึงสิ้นเดือน กลับมาเรียนเดือนพฤศจิกายน ปิดอีกครั้งประมาณยี่สิบชันวาคมจนถึงหลังปีใหม่อีกสองสามวัน เรียนเดือนมกราคมและกุมภาพันธ์รวมประมาณเดือนครึ่ง ปิดอีกประมาณสิบกว่าวัน เรียนเดือนมีนาคมจนถึงก่อนสงกรานต์เดือนเมษายน ปิดอีกประมาณครึ่งเดือน กลับมาเรียนช่วงสุดท้าย คราวนี้เรียนยาว เดือนพฤษภาคมกับเดือนมิถุนายนทั้งเดือนรวมสองเดือน แต่ช่วงนี้เด็กชั้น ม. ๖ กับชั้น ม. ๓ จะหยุดก่อนเพื่อเตรียมสอบ

นึกถึงเด็กไทยที่ต้องเรียนยาวนานประมาณ ๔ เดือนครึ่งจึงจะปิดเทอม นอกจากนี้ เด็กไทยยังมีสัปดาห์ของการสอบเต็มสัปดาห์ถึงสองครั้ง คือสอบกลางภาคเรียนกับสอบปลายภาค ในขณะที่เด็กฝรั่งเศสจะมีการสอบทั้งวันเฉพาะชั้น ม. ๓ 3e กับ ม. ๖ terminal เท่านั้น และจะมีการ “ลองสอบ” ก่อนการ “สอบจริง” เรียกว่า Brevet Blanc กับ Bac Blanc และสอบเพียงวิชาหลักบางวิชาเท่านั้น และสอบเพียงสองสามวัน

ส่วนระดับชั้นอื่น ครูเจ้าของวิชาจะนัดสอบย่อย ๆ ในชั่วโมงเรียนเมื่อจบเนื้อหา นั่นคือ เรียนจบหนึ่งเรื่องสอบหนึ่งเรื่อง และครูจะทยอยสอบกันไป

ส่วนการเรียนในแต่ละสัปดาห์ ชั่วโมงเรียนทั้งหมดของเด็กฝรั่งเศสประมาณ ๓๒-๓๕ คาบต่อสัปดาห์ เด็กฝรั่งเศสที่เรียนประมาณ ๓๕ คาบ คือเด็กที่เลือกเรียนเพิ่มวิชาที่ตนสนใจ เช่น ภาษาลาติน ๓ ชั่วโมง หรือภาษาไทยแบบเข้ม ๓ ชั่วโมง (สำหรับลูกครึ่งไทย) ในจำนวน ๓๒-๓๕ คาบนั้น เป็นวิชาพลศึกษาถึง ๔ คาบ พบครูประจำชั้นอีก ๑ คาบ รวมแล้วเด็กฝรั่งเศสเรียนวิชาการไม่ถึง ๓๐ ชั่วโมง

เมื่อนั้นเห็นชั่วโมงพลศึกษาของเด็กฝรั่งเศสแล้ว ต้องถอนหายใจเฮือกใหญ่เมื่อนึกถึงตารางเรียนเด็กไทย เด็กฝรั่งเศสเรียนวิชาพลศึกษา ๔ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ในขณะที่เด็กไทยเรียน ๑ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ แต่ชั่วโมงเรียนทั้งหมดของเด็กไทยประมาณ ๓๕ ถึง ๔๐ กว่า ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ทำให้นึกถึงภาพของเด็กไทยคือ หัวโต หน้าซีดเขียว ตัวแคระแกร็น นี้อย่างไม่นับเวลาเรียนกวดวิชาในช่วงปิดเทอมอีก โอ้...พระเจ้า ช่างขัดแย้งกับภาพของความรุ่งโรจน์ของเด็กฝรั่งเศสในวันสุดท้ายก่อนปิดเทอมแต่ละครั้ง (ปิดเทอม ๔ ครั้งระหว่างปี และอีกครั้งคือปิดเทอมใหญ่ ๒ เดือน) เด็กมักจะถามว่า “ครูจะไปไหนปิดเทอมนี้” และจะบอกว่าตัวเองจะไปต่างประเทศบ้าง จะเที่ยวในเมืองไทยบ้าง ที่เที่ยวที่ได้ยินบ่อยในเมืองไทย คือ เกาะช้าง สุโขทัย ไม่มีคำว่าไปเรียนกวดวิชา ไม่มีคำว่าไปเที่ยวห้างสรรพสินค้า

ระบบเทคโนโลยีกับการเรียนการสอน

การเช็คชื่อเข้าชั้นเรียนและพฤติกรรมระหว่างเรียน ทันทีที่เริ่มเรียน ครูจะต้องเช็คชื่อนักเรียนผ่านโปรแกรมของโรงเรียน ในหน้าหนึ่งของโปรแกรมนี้ประกอบด้วยรายชื่อของนักเรียนที่เรียนวิชานั้น ตามด้วยช่องระบุข้อมูลต่าง ๆ ถ้านักเรียนคนใดไม่มา ครูก็คลิกช่องไม่มา (นักเรียนที่ขาดเรียนในชั่วโมงก่อนในวิชานั้น ชื่อของนักเรียนจะเป็นสีแดงเพื่อให้รู้ว่านักเรียนไม่มาในสัปดาห์ที่แล้ว) ถ้านักเรียนมาแต่ไม่สบายพักอยู่ที่โรงพยาบาลทั้งชั่วโมง คลิกช่องที่โรงพยาบาล ถ้านักเรียนมาสายตั้งแต่ ๕ นาทีขึ้นไป คลิกช่องสายและระบุจำนวนนาทีที่มาสาย ในกรณีที่นักเรียนไม่ตั้งใจเรียน ครูสามารถคลิกตรงช่องฝากบอกผู้ปกครองให้รับรู้ ถ้านักเรียนทำความผิดเรื่องระเบียบวินัยค่อนข้างแรง คลิกช่องลงโทษให้ออกจากห้อง ซึ่งกรณีหลังนี้เกิดขึ้นน้อยมาก ครูจะหาวิธีลงโทษขั้นเบาตามลำดับขั้นไปก่อนก็สยบจ่อมเกรไ้ได้แล้ว ข้อมูลการบันทึกการเรียนจะเป็นระบบ online ที่ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะเชื่อมโยงถึงกันหมด และข้อมูลทั้งหมดจะถูกบันทึกจำนวนมาเรียนและขาดเรียนในแต่ละเทอมจนถึงรายปี

บันทึกการสอนรายคาบ อีกส่วนหนึ่งของโปรแกรมนี้ คือ ครูต้องบันทึกการสอนแบบย่อ (ขออย่าว่าย่อจริง ๆ ประมาณไม่กี่บรรทัด) เป็นรายชั่วโมงจะสอนอะไรในชั่วโมงนั้น พ่อแม่ของเด็กก็สามารถเข้ามาดูว่าวันนี้ลูกเรียนอะไรไปบ้างในแต่ละวิชา และการบันทึกการสอนแบบย่อนี้ ช่วยให้ครูได้รับความต่อเนื่องของการสอนโดยคลิกดูชั่วโมงก่อนหน้านั้นได้ทันที ฉะนั้นเปรียบเทียบกับบันทึกการสอนที่ทำสมัยสอนในโรงเรียนไทย ต้องร่ายยาวตั้งแต่สาระสำคัญ จุดประสงค์นำทาง จุดประสงค์ปลายทางซึ่งตอนหลังเปลี่ยนเป็นผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง กิจกรรมการสอนที่ต้องระบุอีกหลายขั้นตอน ยังมีการวัดและประเมินผลอีก ต้องใช้เวลาเขียนมากมายจนอ่อนใจ มีหลายคนที่บ้านทีกย่อ ๆ เพื่อสอน แล้วค่อยเขียนตามแบบฟอร์ม

บังคับภายหลัง เรียกแผนการสอนฉบับนั้นว่า แผนการสอน ไม่รู้ว่าตอนนี้การทำแผนการสอนในโรงเรียนไทยเปลี่ยนไปถึงไหนแล้วก็ไม่รู้

บันทึกการสั่งการบ้าน ครูต้องบันทึกในช่อง travail personnel à effectuer คลิกเลือกคำว่าการบ้าน โดยเขียนว่าให้ทำการบ้านเรื่องอะไร แบบฝึกหัดหน้าไหน แล้วคลิกที่รายชื่อนักเรียนทั้งชั้นเรียน ในกรณีที่มามีเด็กมีปัญหาในการเรียนบางหัวข้อ ครูสามารถให้แบบฝึกหัดเสริมเป็นรายบุคคล โดยคลิกเฉพาะชื่อนักเรียนที่ต้องการให้แบบฝึกหัดเสริม มิฉะนั้นจะไปปรากฏในชื่อของนักเรียนทุกคน สิ่งที่บ้านทีกเป็นเหมือนข้อตกลงที่เคร่งครัดร่วมกันระหว่างครู นักเรียน รวมทั้งผู้ปกครอง ทั้งครู นักเรียนและพ่อแม่ สามารถเข้าโปรแกรมนี้ที่บ้าน โดยใช้ username และ password ของตนเอง เพื่อเข้าไปดูข้อมูลส่วนนี้ ดังนั้น ลูกจะบอกพ่อแม่ว่า “วันนี้ไม่มีการบ้านครับ” ไม่ได้ เพราะ username และ password ของลูกกับพ่อแม่คนละตัว เมื่อครูบันทึกให้ทำการบ้านแล้ว นักเรียนไม่ได้ทำ ครูสามารถบันทึกในสมุดบันทึกพฤติกรรม ว่า travail non fait โดยนักเรียนไม่อาจโต้แย้งได้เลย แนนอนการถูกบันทึกส่วนนี้ในสมุดพฤติกรรมครูประจำชั้นจะนำไปพิจารณาตอนให้คะแนนพฤติกรรม นอกจากนี้ นักเรียนจะต้องเอาสมุดไปให้พ่อแม่เซ็นรับรู้และเอายายเซ็นมาให้ครูดูในชั่วโมงถัดไป

บันทึกนัดหมายการสอบ ครูต้องบันทึกในคาบก่อนหน้าการสอบ ในช่อง travail personnel à effectuer เช่นกัน โดยเลือกคำว่า ทบทวน เรื่องอะไร ระบุวันที่สอบ เพื่อแจ้งให้นักเรียนและผู้ปกครองรู้ว่า จะมีการสอบเมื่อไร ให้เตรียมตัวก่อนที่ครูจะเข้าไปบันทึกการสอบ เช่นเดียวกันกับการให้การบ้าน ครูต้องตรวจสอบก่อนว่ามีครูวิชาอื่นได้นัดสอบก่อนหน้าตนเองหรือเปล่า ถ้ามีและเป็นวิชาที่สำคัญ ครูต้องเลื่อนการสอบของตัวเองออกไป

นอกจากการบันทึกในโปรแกรมแล้ว ครูควรบอกด้วยวาจาในชั้นเรียนด้วยว่ามีข้อตกลงพิเศษอะไรในคาบต่อไป วันที่ที่ครูบอก จะเห็นนักเรียนคว้า agenda ส่วนตัวมาเขียนบันทึกทันที ในชั้น ป. ๖ 6e เด็กอายุประมาณ ๑๐ ขวบ คำว่าสมุด agenda เล่มหาพลิกหาวันที่อย่างรวดเร็วแล้วจดบันทึก มันเป็นภาพที่น่ารักสำหรับฉันมาก ครูจะไม่มีโอกาสลืมว่าสั่งงานอะไรไว้ เพราะช่องตารางสอนในสัปดาห์ถัดไปแต่ละคาบจะมีตัวอักษร w (work) ปรากฏอยู่ เมื่อคลิกที่ตัวอักษรนี้ จะมีรายละเอียดของงานที่ทำให้ทั้งครูและนักเรียนได้รับรู้กันทั้งสองฝ่ายว่าเรามีภารกิจอะไรที่ต้องทำในช่วงนี้

วิชาภาษาไทย เป็นวิชาที่ไม่ได้อยู่ในการสอบ Bac แต่นักเรียนก็ปฏิบัติตามข้อตกลง มีผู้ปกครองฝรั่งเศสบางคนเล่าว่านั่งตีภาษาไทยกับลูกก่อนสอบจนได้คำศัพท์สำนวนภาษาไทยไปหลายประโยค เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองถามฉันว่า “พี่ วันนี้สอบภาษาไทยเจอเห็นเด็กท่องกันใหญ่” (ในบางวันเมื่อนักเรียนมีช่วงว่าง เนื่องจากมีนักเรียนบางกลุ่มเลือกเรียนวิชาที่ตนเองไม่ได้เรียน เช่น ภาษาละติน ภาษาสเปน ภาษาจีน นักเรียนที่ไม่เรียนต้องรวมกันอยู่ในห้องใหญ่ข้างห้องฝ่ายปกครอง เรียกว่า salle d'étude surveillée นักเรียนต้องนั่งทำงานเงียบ ๆ โดยมีเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองดูแล ดังนั้น เด็กอาจจะนั่งทำการบ้านหรือทบทวนบทเรียนก่อนสอบ บรรยากาศของนักเรียนที่เดินเพ่นพ่านเมื่อมีช่วงว่างจึงไม่มีให้เห็นที่นั่น) เมื่อฉันลงไปรับเด็กก่อนขึ้นห้อง เห็นเด็กเข้าแถวยืนรอ ในมือมีหนังสือภาษาไทยเปิดค้างอยู่ เจ้าตัวทำปากขมุบขมิบห้องประโยค จะเห็นว่าแต่ละครั้งเด็กเตรียมตัวสอบแค่หนึ่งวิชาของวันนั้น ไม่มีสัปดาห์ของความเครียดที่ต้องสอบทั้งสัปดาห์และทุกวิชาเหมือนเด็กไทย

หลังการสอบในแต่ละครั้ง ครูจะบันทึกคะแนนหัวข้อที่ประเมิน วันที่ประเมิน โปรแกรมจะหาค่าเฉลี่ยให้เองโดยอัตโนมัติ พ่อแม่และนักเรียนก็สามารถเข้าไปดูผลการสอบเช่นเดียวกัน สิ่งที่ฉันแปลกใจ คือ นักเรียนบางคนที่ยังไม่ได้เข้าไปดูในโปรแกรม ถามฉัน

ว่า “คะแนนของฉันต่ำกว่าหรือสูงกว่าค่าเฉลี่ยของห้อง” ฉันอึ้ง เด็กที่ถามอายุเพียงสิบขวบแต่ไม่ได้สนใจคะแนนดิบ กลับสนใจว่าตัวเองอยู่ในลำดับไหนเมื่อเปรียบเทียบกับเพื่อนในห้อง วันหนึ่งเมื่อฉันลงไปรับเด็กก่อนขึ้นห้อง เด็กผู้ชายผมสีทอง ตาสีฟ้า ตัวสูงกว่าฉันมาก เอามือทั้งสองข้างมาเกาะบ่าฉันแล้วถามว่า “มาตาม คะแนนภาษาไทยของฉันดีไหมคราวนี้” ฉันบอกว่า “คนไทยเขาไม่ตะปาคคนที่สูงกว่านะ” ทันทีเจ้าเด็กคนนั้นทรุดฮวบลงไปกองนั่งยอง ๆ กับพื้น เอามือมาแตะหลังทำฉันแล้ววงแขนถามประโยคเดิม “มาตาม คะแนนภาษาไทยของฉันดีไหมคราวนี้” แล้วฉันจะไม่อตรรกเด็กฝรั่งได้อย่างไร

ถ้าโปรแกรมนี้ไปใช้ในโรงเรียนไทย จะมีพ่อแม่ที่คณณะที่ตามดูรายละเอียดของลูกในแต่ละวัน แค่คิดก็ต้องถอนใจเฮือกใหญ่ สำหรับพวกเขา การศึกษาเป็นเรื่องของทุกคน เด็ก พ่อ แม่ ครู ผู้บริหาร ทุกคนรับรู้ติดตามทุกเรื่องไปพร้อม ๆ กัน ดังนั้น มันจึงซับซ้อนได้อย่างดีและไหลลื่น แล้วเด็กไทยล่ะ...

ตามที่กล่าวแล้วข้างต้นว่าสิ่งแรกที่ครูทำก่อนเริ่มสอน คือ เช็กชื่อเด็ก โดยใส่ username และ password ของตนเอง ดังนั้น ทุกห้องเรียนมีคอมพิวเตอร์ เครื่องเสียง ลำโพงฝังที่เพดานห้องสองตัว เครื่องฉายวิดีโอโปรเจกเตอร์แขวนห้อยมาจากเพดาน เมื่อฉายจอจะตกพอดีกับกระดานไวต์บอร์ด ทุกห้องมีม่านเพื่อปิดเมื่อมีการใช้วิดีโอโปรเจกเตอร์ ครูทุกคนจะมีรีโมตที่เขาแจกให้เพื่อเปิดปิดวิดีโอโปรเจกเตอร์ ถ้าครูต้องการเสนอข้อมูลจาก web ครูสามารถเข้า Internet และนำเสนอผ่านวิดีโอโปรเจกเตอร์ได้ทันที ไม่ว่าจะป็นข้อมูลตัวหนังสือภาพ หรือวิดีโอ ในกรณีที่นักเรียนทำรายงานหน้าห้องแล้วต้องการใช้คอมพิวเตอร์ นักเรียนก็ใช้ username และ password ของตนเอง บางครั้งนักเรียนลืมนำ USB ของตนเองมาก็ไม่มีปัญหา เพราะนักเรียนจะมีไฟล์ My document อยู่ ถ้านักเรียนเก็บข้อมูลไว้ที่นี้ก็สามารนำมาใช้ได้ทันทีไม่ว่าคอมพิวเตอร์เครื่องไหนในโรงเรียน นอกจากนี้ ในบางห้องเรียน

จะมีคอมพิวเตอร์ตั้งอยู่หลังห้อง ประมาณ ๕ ตัว เพื่อนักเรียนสามารถเวียนกันเข้าไปใช้ทำข้อมูลที่ครูมอบหมายในช่วงโมงนั้น ในเมื่อมีผู้ใช้คอมพิวเตอร์มากมายในโรงเรียน ไม่กลัวติดไวรัสบ้างหรือ ขอบอกว่าระบบป้องกันไวรัสที่นั่นแรงมาก มีประสิทธิภาพมาก และเว็บบางเว็บได้ถูกบล็อกตามความเหมาะสมโดยเจ้าหน้าที่เทคนิคของโรงเรียน และเจ้าหน้าที่สามารถติดตามรู้ว่าใครใช้คอมพิวเตอร์เมื่อไรและใช้เรื่องอะไร

“กระดานอัจฉริยะ” ในปีนี้ได้มีการติดตั้ง tableau interactif ในบางห้อง ครูที่ดูแลเรื่องนี้ จะแจ้งใน mail ของโรงเรียนให้ครูที่สนใจอบรมวิธีการใช้ ครูวัยหกสิบกว่าอย่างฉันที่ชอบทำสื่อการสอนหลอกเด็กก็เข้าอบรมกับเขาด้วย และก็สนุกมากเมื่อใช้ตอนสอน ห้องที่มีกระดานอัจฉริยะจะมีป้ายห้ามใช้ปากกาไวต์บอร์ดไปทั่ว กระดานนี้จะทำด้วยวัสดุพิเศษ ใช้ปากกาอิเล็กทรอนิกส์ที่วางอยู่ในแท่นชาร์จข้างกระดาน ปากกาจะใช้จิ้ม icon ที่เรียงเป็นแถวข้างขวาของกระดาน อยากจะเปลี่ยนสีหมึกเป็นสีอะไร เส้นหนาขนาดไหน อยากจะทำเป็นปากกาเน้นข้อความ ทำได้หมด อยากจะลบก็จิ้มที่ยางลบ อยากจะ crop ภาพหรือประโยค หรือเข้า web ตัดภาพที่ต้องการแล้วนำมาแปะทันที เหมือนครูกำลังเล่นมายากล เด็กตื่นตื้นกันมาก อยากออกมาเขียนบนกระดาน วันแรกที่ฉันเข้าไปสอนในห้องที่มีกระดานอัจฉริยะ นักเรียนคนหนึ่งถามว่า “มาตามใช้เป็นหรือ” ฉันตอบว่า “เธอรอดูก็แล้วกัน” บางครั้งมีนักเรียนที่ไว้วางใจว่าจดไม่ทัน ครูเปลี่ยนหน้าซะแล้ว ครูก็ทำหน้าที่ ๆ แล้วจิ้มตรงลูกศรย้อนกลับ หน้าทีเพิ่งเขียนไปก็จะกลับมาเหมือนเดิมทุกอย่าง เมื่อนักเรียนจดเสร็จแล้ว ครูก็จิ้มลูกศรไปข้างหน้า ก็จะกลับมาหน้าที่ยังเขียนค้างไว้เมื่อสักครู่ไม่ว่าสื่อที่เตรียมมาจะเป็น pdf. หรือ PowerPoint หรือคลิปหนังสั้นทุกอย่างเป็นไปได้ดีมาก ซัดมากกว่าสี่สตกว่า รู้สึกว่าตัวเองโชคดีที่ได้สัมผัสกับเทคโนโลยีใหม่ ๆ ในวัยชรา

ทุกครั้งที่มีการให้งานค้นคว้าแล้วนำมาเสนอหน้าห้อง นักเรียนจะแสดงความชื่นชมผลงานของ

เพื่อนที่นำเสนอโดยใช้มุมมองของตัวเอง มีลำดับการนำเสนอที่น่าสนใจ นักเรียนบางคนนำเสนอข้อมูลละเอียดมากมาย แต่กลับไม่ได้รับความสนใจ เด็กวิจารณ์ว่า “ก็แค่ copier et coller” เออ... พวกเขาถูกสอนกันมาดีจริง ๆ ในขณะที่การศึกษาไทย ทั้งครูทั้งนักเรียนหลายคนถนัดนักเรียนนี่

ยิ่งการทำรายงานจากการไปทัศนศึกษาบางแห่งในเมืองไทยยิ่งน่าทึ่ง หลังจากการไปทัศนศึกษาซึ่งใช้เวลาประมาณสองสามวัน เมื่อกลับมา เด็กแต่ละกลุ่มจะเลือกทำรายงานที่ตนเองสนใจ นำข้อมูลที่ตนเองพบระหว่างทัศนศึกษามาเสนอด้วย PowerPoint วันนำเสนอจะเป็นเวลาหลังเลิกเรียน พ่อแม่เด็กถูกเชิญมาดูการนำเสนอของลูก พ่อแม่มาโรงเรียนพร้อมของว่างเพื่อเด็กหลาย ๆ คน ไม่ใช่แค่เพียงลูกตัวเองเท่านั้น ของว่างถูกนำมาวางไว้บนโต๊ะ นักเรียนทั้งระดับชั้นนั่งตอนหน้า ผู้ปกครองนั่งเก้าอี้แถวหลัง ๆ พ่อแม่ นั่งอมยิ้มดูลูกและเพื่อนในกลุ่มนำเสนอาน หลังจากทุกกลุ่มเสนอเสร็จ ทั้งพ่อแม่และเด็ก ๆ กินของว่างร่วมกัน พ่อแม่ต่างรู้จักกัน พูดคุยกัน มีน้ำละ เวลาประชุมประเมิณผล ตัวแทนผู้ปกครองจึงสามารถนำข้อมูลความคิดเห็นของพ่อแม่ที่มีลูกในระดับชั้นเดียวกันมาพูดได้อย่างชัดเจน เอาอีกแล้ว ยิ่งเห็นยิ่งรู้ ยิ่งหนาวใจเมื่อคิดถึงความสัมพันธ์ของพ่อแม่ไทยที่มีร่วมกันในเรื่องการศึกษาของลูก

ก่อนจะเลือกแผนการเรียนในชั้น ม.ปลาย

เคยถามเด็กไทยชั้น ม. ๓ ว่า “หนูจะเลือกแผนไหนจะ ตอน ม. ๔” คำตอบที่พอจะประมวลได้ คือ “พอให้หนูเลือกแผนวิทย์ฯ” “แม่ให้หนูเลือก...” “คะแนนหนูไม่ดี หนูคงต้องเลือกแผนศิลป์ภาษา หรือไม่ก็แผนทั่วไป” “หนูไม่รู้สิ”

แต่ที่นี้ นักเรียนชั้น 3c (ม. ๓) ต้องออกฝึกงานในสถานประกอบการ นักเรียนต้องเริ่มตั้งแต่เขียนใบสมัคร (lettre de motivation) ถึงหัวหน้าสถานประกอบการว่าเหตุใดจึงเลือกมาฝึกงานที่นั่น เด็กจะ

ต้องไปฝึกงาน ๑ สัปดาห์ และเขียนรายงานเหตุใด
เลือกที่นั่น ไปทำอะไรบ้าง และได้อะไรบ้างโดยเฉพาะ
ความคิดเห็น ครูที่ถูกแต่งตั้งเป็นผู้ดูแล จะต้องตรวจ
เอกสารทุกอย่างที่นักเรียนเขียนขึ้นมา และต้องเดินทาง
ไปสถานที่ประกอบการเพื่อสัมภาษณ์หัวหน้าและบุคคล
ที่นักเรียนไปฝึกงานด้วย เมื่อนักเรียนกลับมา นักเรียน
ต้องสอบปากเปล่ารายงานการไปฝึกงาน วันนั้น
นักเรียนจะแต่งตัวเรียบร้อยมาก กางเกงขายาว
กระโปรงครึ่งท่อน เสื้อสีขาว นักเรียนเข้าห้องสอบ
ทีละคน มีคณะกรรมการครู ฟังการนำเสนอแล้วให้
คะแนน จากการฝึกงานนี้แหละทำให้นักเรียนตัดสินใจ
ได้ว่าจะเลือกเรียนแผนอะไรในระดับ ม. ๔

เด็กฝรั่งทุกคนได้เรียนต่อชั้น ม.ปลายใหม่
ไม่ทุกครั้งที่มีการประชุมประเมินผลการเรียนทุกเทอม
คณะกรรมการ ประกอบด้วยครู และฝ่ายดูแลนักเรียน
ของโรงเรียนจะให้ข้อสังเกตว่านักเรียนมีความสามารถ
ในด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษา หรือศิลปะ

จะมีข้อเสนอและคำแนะนำให้เด็กตั้งแต่ชั้น ป. ๖ 6c
ถ้านักเรียนอ่อนภาษาฝรั่งเศส โรงเรียนจะจัดชั่วโมง
พิเศษเพื่อพัฒนาภาษา (FLE) การช่วยเหลือต่อเนื่อง
ร่วม ๔ ปี ถ้าเด็กยังไม่รอดอีก ก็จะมีการเรียก
ผู้ปกครองมาพบเพื่อประชุมร่วมกับครูประจำชั้นและ
ฝ่ายดูแลนักเรียน พร้อมนำเสนอข้อมูลที่เรียนต่อใน
สายวิชาชีพที่เหมาะสมกับความถนัดของนักเรียน

ที่นี่มีการสนับสนุนทางเทคโนโลยีเพื่อการ
จัดการเรียนการสอน มีการติดตามดูแลนักเรียน
พร้อมที่จะให้คำแนะนำ ความช่วยเหลือ ความร่วมมือ
อาจกล่าวได้ว่า เด็กทุกคนเป็นคนสำคัญ เด็กทุกคน
อยู่ในสายตาของทุกคนที่เกี่ยวข้องในทุกจังหวัดที่
เด็กอยู่ระหว่างการศึกษาล่าเรียน แต่ไม่ใช่วิธีโอบอุ้ม
ดูแลจนเด็กทำอะไรไม่เป็น คิดไม่เป็น แต่กลับเป็น
กระบวนการที่ทำให้เด็กค้นพบตัวเอง รู้กระบวนการ
จัดการ เพื่อยืนอย่างแข็งแรงด้วยตนเองในอนาคต

(โปรดติดตามตอนที่ ๔)

